

બ્રસેલ્સમાં 11મી ભારત - યુરોપિયન યુનિયન વિદેશ નીતિ અને સુરક્ષા પરામર્શ અને 6ઠી ભારત-યુરોપિયન યુનિયન વ્યૂહાત્મક ભાગીદારી સમીક્ષા બેઠક પર સંયુક્ત પ્રેસ રિલીઝ

25 નવેમ્બર, 2025

યુરોપિયન યુનિયન અને ભારતે 18 અને 19 નવેમ્બરના રોજ બ્રસેલ્સમાં અનુક્રમે 11મી ભારત-યુરોપિયન યુનિયન વિદેશ નીતિ અને સુરક્ષા પરામર્શ અને 6ઠી વ્યૂહાત્મક ભાગીદારી સમીક્ષા બેઠક યોજી હતી.

2. આ બેઠકોમાં દ્વિપક્ષીય સંબંધોના સંપૂર્ણ સ્પેક્ટ્રમનું મૂલ્યાંકન કરવામાં આવ્યું હતું અને 'ભારત-યુરોપિયન યુનિયન વ્યૂહાત્મક ભાગીદારી: 2025 સુધીનો રોડમેપ' ના અમલીકરણની સમીક્ષા કરવામાં આવી હતી, જે આ વર્ષે પૂર્ણ થઈ રહી છે. બંને પક્ષોએ યુરોપિયન યુનિયન-ભારત સંબંધોમાં ખૂબ જ સકારાત્મક ગતિનું સ્વાગત કર્યું, જેમાં ફેબ્રુઆરીમાં કોલેજ ઓફ કમિશનર્સની ભારતની સીમાચિહ્નરૂપ મુલાકાત, જૂનમાં HRVP કલ્વાસ અને વિદેશ મંત્રી ડૉ. એસ. જયશંકર દ્વારા બ્રસેલ્સમાં આયોજિત પ્રથમ યુરોપિયન યુનિયન-ભારત વ્યૂહાત્મક સંવાદ અને સપ્ટેમ્બરમાં ભારત પર વ્યૂહાત્મક એજન્ડા પર યુરોપિયન યુનિયન દ્વારા સંયુક્ત સંદેશાવ્યવહારનો સમાવેશ થાય છે.

3. આ ચર્ચાઓમાં આર્થિક સુરક્ષા, સ્થિતિસ્થાપક પુરવઠા શૃંખલા, વેપાર અને રોકાણ, ગ્લોબલ ગેટવે, ભારત-EU કનેક્ટિવિટી ભાગીદારી અને ભારત-મધ્ય પૂર્વ-યુરોપ આર્થિક કોરિડોર (IMEC), તેમજ નવીનતા, વિજ્ઞાન અને ટેકનોલોજીના ક્ષેત્રોમાં સહયોગ અને શિક્ષણ અને સંશોધનમાં લોકોથી લોકોના પરસ્પર સંબંધોને વધુ ગાઢ બનાવવાની તકો સહિત વિવિધ વિષયો પર ચર્ચા થઈ.

4. બંને પક્ષોએ આ વર્ષના અંત સુધીમાં મુક્ત વેપાર કરાર પર વાટાઘાટો પૂર્ણ કરવાની અને રોકાણ સુરક્ષા કરાર અને ભૌગોલિક સંકેતો પરના કરાર પર વાટાઘાટોને વેગ આપવાની સહિયારી મહત્વાકાંક્ષાની પુનઃપુષ્ટિ કરી. તેમણે બહુપક્ષીય સ્તરે સહયોગ અને સપ્લાય ચેઇન વૈવિધ્યકરણ સહિત આર્થિક મુદ્દાઓ પર સતત વાતચીતના મહત્વ પર ભાર મૂક્યો. બંને પક્ષોએ જણાવ્યું કે, ભારત-EU વેપાર અને ટેકનોલોજી પરિષદ (TTC) માં પ્રગતિ થઈ છે અને 2026 માં બ્રસેલ્સમાં આગામી TTC મંત્રી સ્તરીય બેઠકની રાહ જોઈ રહ્યા છીએ.

5. EU અને ભારતે વૈશ્વિક બાબતો પર તેમની ભાગીદારી માટેના દ્રષ્ટિકોણ પર પણ ચર્ચા કરી, જેમાં બહુપક્ષીય પ્રણાલીમાં સહકાર વધારવા અને માનવતાવાદી અને આપત્તિ સ્થિતિસ્થાપકતાના મુદ્દાઓ પર સહયોગનો સમાવેશ થાય છે, જેમાં ગઠબંધન ફોર ડિઝાસ્ટર રેઝિલિયન્ટ ઇન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર દ્વારા પણ સમાવેશ થાય છે. તેઓએ 2026 માં ભારતની આગામી BRICS અધ્યક્ષતાની નોંધ લીધી અને વૈશ્વિક મુદ્દાઓ પર એકત્રીકરણના નોંધપાત્ર મુદ્દાઓ પર વધુ શોધવામાં આવશે. બંને પક્ષોએ સરહદ પારના

આતંકવાદ સહિત તમામ સ્વરૂપો અને અભિવ્યક્તિઓમાં આતંકવાદ અને હિંસક ઉગ્રવાદની સ્પષ્ટ નિંદા કરી. તેઓ ભારત-EU માનવ અધિકાર સંવાદની આગામી સંસ્કરણની પણ આશા રાખતા હતા.

6. આ પરામર્શમાં પ્રાદેશિક અને વૈશ્વિક સુરક્ષા પર સંકલન વધારવા માટેની સહિયારી પ્રતિબદ્ધતા પર પ્રકાશ પાડવામાં આવ્યો હતો, અને મુક્ત, ખુલ્લા, સમાવેશી, શાંતિપૂર્ણ અને સમૃદ્ધ ઈન્ડો-પેસિફિકને પ્રોત્સાહન આપવા માટેની તેમની સહિયારી પ્રતિબદ્ધતાનો પુનરોચ્ચાર કરવામાં આવ્યો હતો. આદાનપ્રદાનમાં નિયમો-આધારિત આંતરરાષ્ટ્રીય વ્યવસ્થા, સાર્વભૌમત્વ માટે આદર, પ્રાદેશિક અખંડિતતા અને વિવાદોના શાંતિપૂર્ણ ઉકેલ પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો. બંને પક્ષોએ આંતરરાષ્ટ્રીય કાયદા અને UN ચાર્ટરના સિદ્ધાંતો અનુસાર યુકેનમાં વ્યાપક, ન્યાયી અને સ્થાયી શાંતિની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો. બંને પક્ષોએ ગાઝા માટે શાંતિ યોજના માટે તેમના સમર્થનનો પુનરોચ્ચાર કર્યો અને શાંતિ અને સ્થિરતાની વહેલી તકે પુનઃસ્થાપનની જરૂરિયાત પર ભાર મૂક્યો.

7. આ પરામર્શમાં સહિયારા સુરક્ષા પડકારોની વ્યાપક શ્રેણીનો પણ સ્વીકાર કરવામાં આવ્યો હતો અને દરિયાઈ સુરક્ષા, આતંકવાદ વિરોધી, સાઇબર મુદ્દાઓ, અવકાશ, સંરક્ષણ ઉદ્યોગ, નિઃશસ્ત્રીકરણ અને અપ્રસાર સહિત EU-ભારત સુરક્ષા અને સંરક્ષણ સંવાદ અને સહયોગને મજબૂત અને ગાઢ બનાવવાની તેમની પરસ્પર હિતની પુનઃપુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી. બંને પક્ષોએ આ ક્ષેત્રોમાં થયેલી પ્રગતિ પર પ્રકાશ પાડ્યો અને શાંતિ, સુરક્ષા અને સંરક્ષણ બાબતોમાં સંવાદ અને સહયોગને વધુ ગાઢ બનાવવાની તેમની પ્રતિબદ્ધતાની પુનઃપુષ્ટિ કરી. EU અને ભારત સુરક્ષા અને સંરક્ષણ ભાગીદારી અને માહિતી સુરક્ષા કરારના સમયસર અને સફળ નિષ્કર્ષને લક્ષ્યમાં રાખીને રચનાત્મક વાટાઘાટો માટે આતુર છે.

8. એક્સચેન્જે ભાગીદારીના આગામી તબક્કાની તૈયારીઓ પર પણ ધ્યાન કેન્દ્રિત કર્યું, જે નવા સંયુક્ત EU-ભારત વ્યાપક વ્યૂહાત્મક કાર્યસૂચિના વિકાસ પર કેન્દ્રિત હતું અને આવતા વર્ષે નવી દિલ્હીમાં યોજનારી ભારત-EU શિખર સંમેલનમાં તેને સમર્થન આપવા માટે આતુર છે.

9. વિદેશ નીતિ અને સુરક્ષા પરામર્શની અધ્યક્ષતા રાજકીય બાબતોના ડેપ્યુટી સેક્રેટરી જનરલ, ઓલોફ સ્કૂગ અને ભારતના વિદેશ મંત્રાલયના સેક્રેટરી (પશ્ચિમ) શ્રી સિબી જ્યોર્જે કરી હતી, અને વ્યૂહાત્મક ભાગીદારી સમીક્ષાની અધ્યક્ષતા આર્થિક અને વૈશ્વિક મુદ્દાઓના કાર્યકારી ડેપ્યુટી સેક્રેટરી જનરલ, ઓલિવિયર બેલી અને સેક્રેટરી (પશ્ચિમ) દ્વારા કરવામાં આવી હતી.

10. સચિવ (પશ્ચિમ) એ 20 અને 21 નવેમ્બરના રોજ EU ઈન્ડો-પેસિફિક મંત્રીમંડળમાં પણ ભાગ લીધો હતો અને ક્રિટિકલ મેરીટાઇમ ઈન્ફ્રાસ્ટ્રક્ચર પર ઉચ્ચ-સ્તરીય કાર્યક્રમમાં મુખ્ય ભાષણ આપ્યું હતું અને શેર્ડ પ્રોસ્પેરિટી, ઇકોનોમિક સિક્યુરિટી અને ડિજિટલ કનેક્ટિવિટી પર બેઠકને સંબોધિત કરી હતી.

બ્રસેલ્સ

25 નવેમ્બર, 2025